

NYHETSBREV • NR 1/2009

Kära dialogvänner!

Detta är det första numret av Centrum för religionsdialogs nyhetsbrev. Vi har tänkt att det ska utkomma kvartalsvis, med information om centrets verksamhet och aktuellt material om religionsmöten. Nyhetsbrevet är ett komplement till vår hemsida, www.centrumforreligionsdialog.se

Centrum för religionsdialog går nu in på sitt andra verksamhetsår. 2008 präglades av lyssnande och sökande efter vår plats i det svenska interreligiösa landskapet. Det har gällt att ta reda på var församlingarna befinner sig när det gäller religionsmöten på lokalplanet, att lära känna företrädare för andra trostraditioner samt ta kontakt med andra aktörer inom dialogområdet.

Vi har besökt ett antal församlingar i stiftet, för att höra hur de arbetar med religionsmötesfrågor, snappa upp goda idéer och få veta vilka förväntningar de har på Centrum för religionsdialog. Vi fortsätter med dessa besök, men satsar också mer på utåtriktad verksamhet i egen regi och i samarbete med andra.

I detta nyhetsbrev rapporterar vi om ett par sådana arrangemang; En interreligiös bönemanifestation för Gaza och en samtalseftermiddag om skrifttolkning i samarbete med Stockholms domkyrkoförsamling. Vi gör gärna liknande samarrangemang med andra församlingar och organisationer!

Det som ligger närmast framöver är besöket av Andrew Wingate från S:t Philip's Centre i Leicester. Andrew är en mycket inspirerande person och vi hoppas att många vill komma till inspirationsdagen för församlingsmedarbetare i Sofia församling den 2 april.

Dialogiska hälsningar

Helene Egnell och Annika Wirén

Centrum för religionsdialog i Stockholms stift

vill verka för samarbete och goda relationer mellan kristna och människor av annan tro genom att

- Stötta och initiera religionsmötesprojekt i Svenska kyrkans församlingar
- Erbjuder kurser, samtalskvällar och dialoggrupper
- Förmedla kunskap, kontakter, litteratur mm
- Reflektera teologiskt över erfarenheter av religionsmöte

Dynamik och dynamit i religionsdialogen

2 APRIL KL 9-15 I SOFIA FÖRSAMLINGSSAL, BORGMÄSTARGATAN 11

En inspirationsdag för att bilda ett nätverk för religionsteologi i Stockholms stift, där vi kan dela och reflektera över praktiska erfarenheter av religionsmöte/dialog.

Andrew Wingate, direktor för S:t Philip's Centre i Leicester och författare till boken *Celebrating Difference, Staying Faithful* medverkar under förmiddagen utifrån sin mångåriga erfarenhet av religionsdialog i England och Indien. Eftermiddagen ägnas åt erfarenhetsutbyte och samtal om vilka behov ett nätverk för religionsteologi skulle kunna fylla. Andrew Wingates föredrag hålls på engelska, men samtalen sker på svenska.

FOTO: GÖRAN GUNNER

Anmälan via Kompetensguiden på stiftets hemsida (under Horisont/För medarbetare) senast 23 mars.

Mänsklig mångfald – Konferens om identitet, mångkultur och religiositet i Europa

11 MAJ KL 13-17 I SKÅNSKA GRUVAN, ROSENDALSVÄGEN 15

Annika Wirén från Centrum för religionsdialog medverkar på denna konferens, som arrangeras av Seglora Smedja. Övriga medverkande: Jan Eliasson, f d utrikesminister, Anders Wejryd, ärkebiskop i Svenska kyrkan, Annika Ström Melin, journalist, Ozan Sunar, kulturdebattör, Ingmar Karlsson, ambassadör, Helena Benaouda, ordförande Sveriges muslimska råd, Rebecka Lettevall, fil dr.

Konferensavgift 500:-. Läs mer på Seglora Smedjas hemsida: www.seglorasmedja.se/konferens/

Makten över skriften

Hur förhåller vi oss till "fundamentalism" i judisk, kristen och muslimsk texttolkning? Detta var ämnet för en dialogisk eftermiddag som Centrum för religionsdialog arrangerade tillsammans med Domkyrkoförsamlingen i Stockholm den 22 februari.

Ett åttiotal personer lyssnade till Maynard Gerber, kantor i den judiska församlingen i Stockholm, Hanna Stenström, forskare i Nya Testamentet vid Svenska kyrkans forskningsavdelning, Uppsala, och Mohammad Fazlhashemi, professor i idéhistoria vid Umeå Universitet.

Talarna belyste texttolkningens historia och utveckling inom de tre religionerna och det blev tydligt att många av såväl metoderna som fallgroparna är gemensamma.

Här fanns flera exempel från både judisk och muslimsk tradition på pragmatiska tolkningar som uppstått ur behovet att behålla auktoriteten hos en text när det omgivande samhället förändras.

Hanna Stenström talade bland annat om att den lutherska traditionens betoning av "skriften allena" inte handlar om att Bibeltexterna skulle vara ofelbara.

Mohammad Fazlhashemi tecknade en bild av framväxten av politisk islam från mellankrigstiden och framåt. Om detta har han skrivit i boken *Vems islam – de kontrastrika muslimerna* (Norstedts 2008).

Samtalet ingick i ett program som omfattade högmässa, där Helene Egnell och Annika Wirén medverkade, samt en avslutande konsert, där Maynard Gerber sjöng sånger ur synagogans tradition och Lars-Gunnar Sommarbäck spelade orgelstycken ur judisk och kristen tradition. ■

FOTO: CRESTOCK.COM

FOTO: CRESTOCK.COM

FOTO: MAGNUS ARONSSON

1 KORINTIERBREVET 13 som religionsteologiskt manifest

Kärlekens lov i 1 Kor 13 är en text som mest förknippas med tvåsam kärlek och vigselgudstjänsten. Men Paulus ägnar sig inte alls åt äktenskapsrådgivning när han skriver till församlingen i Korint. Hans ärende är att församlingsmedlemmarna inte ska klösa ögonen ur varandra, utan lära sig att leva i harmoni med alla sina olikheter.

Utdrag ur predikan
i Storkyrkan på
Fastlagssöndagen
22 februari 2009

I Korint var de oense om det mesta och var och en framhöll sitt sätt att vara kristen som det främsta. Så det är gentemot dem som skryter

med sin förmåga att tala i tungor, sin stora kunskap eller sin givmildhet, som Paulus säger: om det ni gör inte är grundat i kärlek, så kan det lika gärna vara.

Och när Paulus talar om Kärleken, så menar han inte en känsla, inte heller ett moraliskt imperativ – att anstränga sig att vara kärleksfull. Han talar om Gud. Gud har 99 namn, säger muslimerna, och även i Bibeln finns många synonymer för Gud, som Ordet, Visheten, Sanningen – och Kärleken.

Endast genom att leva förankrade i Gud, den tillvarons urgrund som är kärlek, kan församlingsborna se sig själva som delar i en helhet, och leva tillsammans i harmoni. Paulus angelägenhet var den kristna församlingen, en ny och bräcklig gemenskap, att den skulle hålla samman och inte falla sönder av inbördes strider.

Idag är kyrkan en stabil (om än mångfacetterad) institution med 2000 år på nacken, som är en av många

trosgemenskaper i ”den globala byn”. Och jag vill pröva om 1 Kor 13 också skulle kunna vägleda oss i relationen till människor av annan tro, och läsa den som ett religionsteologiskt manifest:

- Utgångspunkten för religionsdialogen är förankringen i Gud som tillvarons grund, att vi möts som människor som söker och menar oss ha funnit (och blivit funna av) Gud.
- Men vi är samtidigt medvetna om att vår kunskap om Gud är begränsad, en del av en helhet som vi kan ana men inte se nu.
- I dialogen kan vi inte vara stridslystna, skrytsamma och uppblåsta. Vi är inte ute efter att vinna en debatt. Vi kommer med något vi med glädje vill visa för andra – men vi är också beredda att lyssna och ta till oss det de andra vill förmedla.
- I dialogen vill vi varandra väl. Tillsammans söker vi, och gläds åt sanningen.
- Dialog är inte lätt. Ibland möter vi misstro, eller misstror själva den andres avsikt. Vi kommer att finna tankar hos den andre som vi har svårt att förstå, och kanske inte kan acceptera. Med Kärleken som grund i dialogen kan vi uthärda det, och fortsätta tro och hoppas att vi kan komma vidare tillsammans.

Som kristna är vi kallade att gå Kärlekens väg, den väg Jesus visade oss. Och vi kan gå den tillsammans med människor av annan tro.

Helene Egnell

Judar, muslimer och kristna i fredsmanifestation

På måndagskvällen den 19 januari samlades ett hundratal personer på Medborgarplatsen i Stockholm för att be för situationen i Gaza. Initiativet kom ursprungligen från Sebastian Selvén, en ung man från den judiska församlingen i Stockholm. Han kontaktade vänner och bekanta från de tre abrahamitiska religionerna, som alla enades om vikten av ett be tillsammans för fred. Fredsnätverket 2014, där Centrum för religionsdialog ingår, stod för de praktiska arrangemangen.

Från Centrum för religionsdialog sida är vi glada och tacksamma över att ha fått vara del av denna manifestation. Fredsfrågor kommer att ha en viktig plats på vår dagordning också i framtiden.

Manifestationen blåstes samman av riksspelmanen Ann-Marie Sundberg på näverlur. Därefter talade Sebastian Selvén, Anwahr Athahb som är muslim, och

Ylva Engström från Svenska kyrkan. Sebastian Selvén påpekade att även om judar, kristna och muslimer ibland kallar sig Abrahams barn, så var inte Abraham jude, och inte heller kristen eller muslim:

”Vad han hade var idén om *en* Gud, och idén om en relation till den guden. Det är detta vi alla bygger våra traditioner på, denne man, vars enda vägledning var hans relation till det gudomliga – *hans kärlek*. Jag vill tro att det Abraham har att lära oss om Gud är det våra religioner egentligen bygger på – kärlek och rättvisa.”

Anwahr Athahb sade bl a: ”Som muslim står jag för allas rätt till frihet men också för en universell rättvisa. Det bekymrar mig när jag ser ökande islamofobi i spåren av ”kriget mot terrorismen” och muslimer får ofta

FOTO: ROSSE SILVERBERG

Anwahr Ahthab, Ylva Engström och Sebastian Selvén talade vid manifestationen

stå till svars för det vansinne som sker i islams namn. Men det bekymrar mig lika mycket när judiska församlingen i Helsingborg brinner och judiska trosutövare över hela världen hålls skyldiga till Israels offensiv i Gaza. Vi måste se bortom utrikespolitiska händelser och våga tänka lokalt.

Alla står vi här för Liv och inte död, Alla står vi här för kärlek och inte hat. Vi människor kan vara för ivriga att vilja förändra andra, men när vi egentligen behöver en förändring inom oss själva. För att vilja fred, rättvisa och frihet måste man söka det inom sig själv för att kunna sprida det till andra. Vare sig man är kristen, muslim eller jude”.

Alla sjöng tillsammans en text ur profeten Mikas bok:

”Och varje människa ska leva i frihet, och inte längre vara rädd. Och till en plog skall svärdet smidas, människor ska ej lära strida”.

Tre företrädare för de olika religionerna bad till sist för fred: Imam Mohsen Hosni, Rachel Berkson från den judiska församlingen och domprost Åke Bonnier.

Ett utdrag ur Åke Bonniers bön:

”Livets Gud och hoppets Gud.

Vi vet att du hör förtvivlans och lidandets rop.

Därför kommer vi inför dig,

när människor gråter i förtvivlan i Gaza och Israel ...

Gud, Du som fortsätter att kalla oss att arbeta för rättvisa, fred och försoning,

i en värld märkt och sårad av orättvisa, våld och likgiltighet.

Tack att du kan verka i oss det som vi inte kan erkänna för oss själva.

Du kan ge oss insikt om det vi inte orkar bära eller tala om.

Du kan påminna oss om det vi försöker glömma.

Du vill ge oss ett hopp bortom allt förnuft”.

På centret arbetar stiftsadjunkterna

Helene Egnell, tel 073-561 89 64, helene.egnell@svenskakyrkan.se

Annika Wirén, tel 073-561 14 21, annika.wiren@svenskakyrkan.se

Besöksadress: Svartmangatan 7 i Gamla stan

Postadress: Centrum för religionsdialog i Stockholms stift, Box 2012, 103 11 Stockholm

www.centrumforreligionsdialog.se